

Ulloq: 13. august 2024
Allaffik: Nordatlantkontoret
Sulia.sulia: Simon Holmelund Lange
Suliap normua: 2023-10673
Takussutissiaq: 3382771

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip, qularnaveeqquusiisarneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsisip aamma aappariinnerup inatsisitigut sunniuteqarnera pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarsimasut allangortinneqarneri pillugit inatsit pillugu tusarniaanermut akissutit pillugit (Eqqartuussivinnut 2024-imiit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip ilaanik naammassinnineq)

**TUSARNIAANERMUT NALUNAARSUUT
OQAASERTALERSUGAQ**

Ujarliutit

<u>1. Tusarniaaneq</u>	2
<u>1.1. Piffissaq tusarniaaffiusoq</u>	2
<u>1.2. Oqartussat suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqartut</u>	2
<u>2. Tusarniaanermi akissutit</u>	4
<u>2.1. Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit</u>	5
<u>2.2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut ataasiakkaanut oqaaseqaatit</u>	7
<u>2.2.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarnerup digitaliusumik ingerlanneqalernera</u>	7
<u>2.2.2. Toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisog</u>	10
<u>2.2.3. Paasissutissat illersorneqarnissaannut inatsisitigut pissutsinut tunngasut pillugit</u>	11
<u>2.2.4. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani atorfiit akuerisaasut</u>	12
<u>2.2.5. Eqqartuussisut aggersarneqartartut</u>	13

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

<u>2.2.6. Eqqartuussisarnermi digitaliusumik attaveqatigiinneq</u>	14
<u>2.2.7. Aningaasaqarnikkut kingunissaa.....</u>	14
<u>3. Inatsisissatut missingiummut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuut .</u>	15

1. Tusarniaaneq

1.1. Piffissaq tusarniaaffiusoq

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip, qularnaveeqqusiisarneq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsisip aamma aappariinnerup inatsisitigut sunniuteqarnera pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarsimasut allanngortinneqarneri pillugit inatsit (Eqqartuussivinnut 2024-miit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip ilaanik naammassinninneq) pillugu missingiut piffissami 2024-imi 2. juulimiit ulloq 2024-imi 30. juli ilanngullugu (ulluni 29-ini) oqartussanut, suliniaqatigiiffinnullu il.il. arlalinnut nassiullugu tusarniutigineqarsimavoq.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut aammattaaq Folketing-ip Grønlandsudvalg-ianut aamma Folketing-ip Retsudvalg-ianut ulloq 2. juuli 2024 ilisimatitsissutitut nassiunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummut missingiut Tusarniaanermut quppersakkami ulloq 2. juuli 2024 tamanut saqqummiunneqarpoq.

1.2. Oqartussat suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqartut

Oqartussat suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqartut pillugit ataani alfabeti malillugu nalunaarsuutit ataani takuneqarsinnaapput.

Tusarniaavigineqartunut ataasiakkaanut tusarniaanermut akissut tiguneqarsimanersoq, aamma tusarniaavigineqartoq taamaattoqarsimappat inatsisissatut siunnersuutip missingiutaanut oqaaseqaateqarsimanersoq krydsiligassami taaneqarput.

Tamatuma saniatigut soqutiginnitsit, oqartussaasut suleqatigiiffillu il.il. tusarniaavigineqartut akornanniinngitsut, kisianni namminneerlutik inatsissatut siunnersuutip missingiutaanut oqaaseqaateqarsimasut, nalunaarsuutini ilaatinneqarput. Soqutiginnitsit taamaattut nalunaarsuutini *-imik nalunaaqutserneqarput.

Tusarniaavigineqartoq	Tusarniaanermut akissut tiguneqarsimavoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaateqanngilaq	Tusarniaanermut akissuteqarusunngilaq
Advokatrådet	X	X		
Amnesty International				
Avannaata Kommunia				
Danske Advokater				
Dansk Erhverv				
Datatilsynet	X	X		
Den Danske Dommerforening				
Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik*	X		X	
Meeqqanut inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik*	X		X	
Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik*	X	X		
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik*	X	X		
Kalaallit Illuutaat				
Dommerfuldmægtig foreningen				
Domstolsstyrelsen	X		X	

Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige				
Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiat				
Nunatsinni Advokatit				
Sulisitsisut				
Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia	X		X	
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit	X	X		
Institut for Menneskerettigheder				
Justitia				
Kommune Kujalleq				
Kommune Qeqertalik				
Kommuneqarfik Sermersooq				
Eqqartuussisut peqatigiiffiat				
Kriminalpolitisk Forening (KRIM)				
Nunatta Illersuisuunera				
Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut	X	X		
Qeqqata Kommunua				
Retspolitisk Forening				
Retten i Grønland				
Rigsadvokati	X		X	
Rigspolitiit	X	X		
Sø- og Handelsretten				
Tinglysningsretten	X		X	
Vestre Landsret	X			X
Østre Landsret	X			X

2. Tusarniaanermi akissutit

2.1. Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Atuarfiit aasaanerani atuangiffeqartitsinerisa nalaanni, tusarniutigineqartumik naammattumik akissuteqarnissamut suliaqarnissamik periarfissiisimannngitsumik, piffissap tusarniaaffiusup sapaatit akunnerini 4-ni ingerlanneqarsimanera, **Advokatråd-ip** aamma **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** isornartorsiorpaat. Inatsisissatut siunnersuutitut tusarniaanermi piffissaliussat, atuarfiit aasaanerani atuangiffeqartitsinerisa nalaanni tusarniutigineqartut, atuarfiit atuangiffeqartitsinerisa naanerisa kingorna ullut 10 kingorna siusinnerpaamik naasarnissaat pillugit Folketingip Præsidium-iata inussiarnersumik noqqaassutigisimasaa, tassunga atatillugu innersuussutigineqarpoq.

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliassaqarfiani inatsisissatut siunnersuutitut tusarniaanernut piffissaliussat naleqquttumik inissinneqarnissaat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilungersuutigisarpaa. Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga tamanut tusarniaanerup atuarfiit atuangiffeqartitsisarnierisa naanerannit ullut 10 kingorna siusinnerusumit tusarniaanerup naasimanera, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilisimaaraa, inatsisissatummi siunnersuut piffissami 2024-imi ullormit 2. juuli-miit 2024-imi ullormut 30. juuli-mut (ulluni 29-ini) tusarniutigineqarsimavoq. Inatsisissatut siunnersuutip, “Eqqartuussiviit aningasaqarnerat pillugu 2024-imiit 2027 ilanngullugu isumaqatigiissutip” ilaanik atortuulersitsinissamik siunertaqartup, tamatuma malitsigisaanik 2024-imi novembarimi Folketingimi saqqummiunneqarnissaa aamma inatsisissatut siunnersuutip annerpaartaata ulloq 1. marts 2025 atuutlernissaa siunertaralugu, tamannalu sivilisunerusumik tusarniaanissamut periarfissaliisoqarsimassagaluarpat periarfissaassannginnera pissutigalugu, Inatsisartut 2024-imi ukiakkut ataatsimiinnissaat sioqqullugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut saqqummiunneqartussaasimanera pissutigalugu, tusarniaanerup sivikinnerusimanera isiginiarneqassaaq.

Aallaqqaataani tusarniutigineqartut tamakkerlutik nassiunneqarsimannnginnerat, tassami kalaallisut oqaasertaqartoq aatsaat ataasinngorneq 15. juuli 2024 pissarsiarineqarsimammat, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit aammattaaq isornartorsiorpaat. Tamanna tunngavigalugu aamma piffissap tusarniaaffiusup sivikinnera eqqarsaatigalugu, tusarniutigineqartut ima amigaateqartigisimasut

suliarineqarnissaat periarfissaasimanngitsoq siunnersuisoqatigiit isumaqarput, aamma siunnersuisoqatigiit taamaammat tusarniaanerp tusarniutigineqaqqinnissaa innersuussutigaat.

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliassaqarfiani inatsisissatut siunnersuutit kalaallisut qallunaatullu tusarniutigineqartarnissaat, inatsiseqarnermut ministereqarfiup ilungersuutigisarpaa, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni tusarniaavigineqartartut inatsisissatut siunnersuutitut isummernissaminnut pitsaanerpaamik sinaakkutissaqarniassammata. Taamaattoq pisut pisinnaapput, taakkunani tamanut tusarniaanermi kalaallisut oqaasertallip naammassineqarnissaa utaqqineqassappat, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut saqqummiussinissaq aamma tamatuma malitsigisaanik Folketingimi suliarinninnissaq pisariaqanngitsumik annertuumik kinguartinneqassalluni. Pisuni taakkunani immikkut ittuni, inatsisissatut siunnersuutip kalaallisut oqaasertalernagu tusarniutigalugu nassiunneqarnissaa, aamma kalaallisut oqaasertallip, periarfissaq siullerpaaq atorlugu, tusarniaanermut quppersakkami tamanut saqqummiunneqarumaarnera, tassunga atatillugu tusarniaaneq pillugu allakkami erseqqissaatigineqartarnera eqqortutut isumaqarfigineqarpoq, inatsisissatullu siunnersuummi matumani tamanna pisoqarsimavoq.

Inatsisissatut siunnersuutip aamma tassunga atortussat tusarniutigineqarnerat ima amigaateqartiginngitsoq, tusarniaaneq tusarniutigineqaqqittariaqarluni, Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqarpoq.

Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip arlaleriarluni pisumik atortuulersinneqarnissaa Inatsiseqarnermut ministereqarfiup toqqarsimammagu **Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfiup** pigaartippaa aamma pingaarnersiunerit tullerriaarneqarnerat isumaqatigalugu.

Missingiummut siusinnerusukkut tusarniaanissaq sioqqullugu tusarniutigineqarsimasumut naleqqiullugu, inatsisissatut siunnersuut tusarniutigineqartoq immikkoortutigut arlalitsigut allaanerusoq, matumani Kalaallit Nunaannut eqqartuussutit suliassanngorteqqinneqartarnerisa killilerneqarnissaannut malittarisassat nutaat, qallunaat eqqartuussutit suliassanngorteqqinneqartarnerisa killilerneqarnissaannut

malittarisassaannut nutaanut assingusut, eqqunneqarnissaat pillugit inatsisissatut siunnersuut tusarniutigineqartoq imaqaanngimmat, **Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut** maluginiarpaat.

Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-miit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissutip ilaa, eqqartuussisarnerup piuminarnerulersinnissaa siunertaralugu, Rørdam-ip ataatsimiititaliaata aamma Retsplejeråd-ip siunnersuuteqarnerisa malitsigisaannik allannguutit qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaani suliarineqartut, aamma Kalaallit Nunaanut naammassineqarnissaannut naleqquttut, Naalakkersuisut peqatigalugit Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit nalilerneqarnissaannik kinguneqartut, inatsisissami matumani ilaanngimmata, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaat. Malittarisassanik piuinarsaanerit, Kalaallit Nunaannut naleqquttut nalilerneqartut, tassunga taarsiullugu inatsisissatut siunnersuummi kingusinnerusukkut takkuttussami ilatinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

2.2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

2.2.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarnerup digitaliusumik ingerlanneqalenera

Imminut kiffartuunnissamut aqqissuussinissatut siunnersuutigineqartoq kalaallisut ilitersuutitaliinnarlugu taamaallaat qallunaatuujussammat, **Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup** isornartoqartippaa. Kalaallit Nunaanni inuiat arlallit taamatut qallunaatut nalunaaruteqarsinnaanngillat, taamaattoqarneratalu innuttaasunut inuussutissarsiornermullu ilungersunartissinnaagaa, soorlu aamma inunntut, kalaallisut oqaatsitik atorlugit nalunaaruteqarusuttunut, suliamik suliarinninneq sivitsorsinnaagaa, tassunga atatillugu Naalakkersuisoqarfiup innersuussutigaa.

Digitaliusumik eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuineramik ingerlatsisalernissaq tapersorsoritsik, kisianni kalaallisut oqaasertaqarluni tikiinneqarsinnaassasoq isumaqarlutik, naalakkersuisoqarfiup naggataagut oqaatigaa.

Ukiorpaaluit ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni digitaliusumik eqqartuussivikkoortunik nalunaarsuineramik ingerlatsinissap eqqunneqarnissaa annertuumik kissaataasimasoq, **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** maluginiarpaat. Systemip oqaatsit Kalaallisut atorlugit tikinneqarsinnaannginnera, kisianni siunnersuisoqatigiit sakkortuumik isornartoqartippaat. Tamanna pillugu siunnersuut massakkutut isikkoqartillugu akuerineqassanngitsoq aamma tassunga taarsiullugu aningaasaliissutinik nassaartoqarnissaata aamma oqaatsit Kalaallisut atorlugit kalaallisuunngorlugu systemip tikinneqarsinnaanissaata tungaanut kinguartinneqassasoq, tamanna pillugu siunnersuisoqatigiit erseqqissumik innersuussutigaa.

Digitaliusumik eqqartuussivikkoortunik nalunaarsuineramik ingerlatsinermut, innuttaasut gruppii amerlasuut, pitsaanerpaajunngitsumik tunngavissaqartut, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit aammattaaq maluginiarpaat. Digitaliusumik atortut tikinneqarsinnaanerat aamma internetti Danmarkimisut Kalaallit Nunaanni taamatut siammarsimatiginngitsoq, taamaattoqarneralu systemip atorneqarnissaanut akimmiffiusinnaasoq, tassunga atatillugu siunnersuisoqatigiit maluginiarpaat. Innuttaasunut, systemimik atuinissaminnut tunngavissanik pigisaqanngitsunut, systemi avaqqullugu eqqartuussivikkoortunik nalunaarsuisinnaanissap pilersinneqarnissaa, tamanna tunngavigalugu siunnersuisoqatigiit pingaartippaat.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit ataatsimut isigalugu annikitsuarakasimmik digitaliusumik ingerlatsisut, "Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-miit 2027 ilanngullugu isumaqatigiisut"-mi takuneqarsinnaavoq. Suleriutsit pappiaqqat atorneqarnerinik tunngaveqarnerinik, kiisalu statistikki aamma aqutsisunut paasissutissat killilerujussuunerisa, aamma assaat atorlugit sulineq nalunaarsuineramik tunngaveqarneratigut ilaatigut tamatuma killeqarnerannik kingunerikkajuttarpaa. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit it-kkut ikorfartorneqarnerisa patajaallisarneqarnissaa siunertaralugu, ilaatigut Kalaallit Nunaanni eqqartuussivikkoortunik nalunaarsuisarnermik ingerlatsinerup digitalimik ingerlanneqalernissaa aallarnerniarneqarpoq. Isumaqatigiisummi ilaasup taassuma atortuulersinneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissat pilersinneqarnissaat, inatsisissatut siunnersuutip massuma ilaatigut siunertaraa.

Ilaatigut tekniskiusumik piviusunngortinneqarsinnaanera, atortuulersinnissaanut piffissaq aamma aningaasalersorneqarnera eqqarsaatigalugit, Kalaallit Nunaanni digitaliusumik eqqartuussivikkut nalunaarsuinermik ingerlatsinissaq pillugu suliniut, qallunaat eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarnermut systemiata, pisariaqartitsineq siunertarlu eqqortinniarlugit eqqartuussivinni nalunaarsuinerit isumagineqarnissaannut piareersarneqarsimasup, aaqqissuunneqarsimasup aamma ilusilersorneqarsimasup, Nunatsinni Eqqartuussivimmi atugassatut annertusitinneqarneratigut, aamma taamaalilluni digitaliusumik imminut kiffartuussinermut systeminik kalaallisut oqaasertalimik nutaamik immikkut ittumik piareersaaqqaartoqarani atugassanngortinneqassasoq, ukiunut arlalinnut isumaqatigiissummi pissutitut tunuliaqutaasimammat maluginiarneqassaaq. Digitaliusumik imminut kiffartuussinermut systemi taamaallaat qallunaatut oqaasertaqarluni pissarsiarineqarnissaa tamatuma ilaatigut kinguneraa.

Inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnermut atatillugu, Naalakkersuisut nalunaarutigisimavaat suliniutip tekniskiusumik atugassanngortinneqarnissaatut siunnersuut tapersorsinnaangikkitsik. Inatsisissatut siunnersuummi malittarisassatut siunnersuutigineqartut, Kalaallit Nunaanni digitaliusumik eqqartuussivikkut nalunaarsuisarnermik ingerlatsinissamik inatsisitigut tunngaviliinissamik siunertaqartut, taamaammat aatsaat Naalakkersuisut tamanna pillugu kissaateqarlutik nalunaaruteqarnerisigut atuutilersinnaasut, inatsisissatut siunnersuutikkut aallarnerniarneqarpoq.

Digitaliusumik eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuinermik ingerlatsineq pillugu malittarisassat atuutilerfissaannut piffissaliussa q inatsiseqarnermut ministerip Naalakkersuisullu akornanni isumaqatigiinniareernikkut aalajangersarneqassasoq, taamaammat inatsisissatut siunnersuummi § 5, imm. 2-mi ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi malittarisassatut siunnersuutigineqartut, Kalaallit Nunaanni digitaliusumik eqqartuussivikkut nalunaarsuisarnermik ingerlatsinissamik inatsisitigut tunngaviliinissamik siunertaqartut, taamaammat aatsaat Naalakkersuisut tamanna pillugu kissaateqarlutik nalunaaruteqarnerisigut atuutilersinnaasut, inatsisissatut siunnersuutikkut aallarnerniarneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni digitaliusumik eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuinerimi periaasissat pillugit malittarisassat erseqqinnerusut

nalunaarusiornikkut inatsiseqarnermut ministerimit aalajangersarneqassasut, inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini imm. 2.4.2-mi takuneqarsinnaammat, aammattaaq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpa. Aammattaaq nalunaarutiginnittup systemimik atuisinnaanermik periarfissaqannginnera pissutigalugu, digitaliusumik imminut kiffartuunnissamut systemip atorpeqarnissaanut pisussaajunnaarsitaaneq pillugu inatsiseqarnermut ministeri tassunga atatillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaassaaq. Pisuni taamaattuni malittarisassat erseqqinnerusumik aalajangersakkat malillugit takussutissiat pappiaraasut tunngavigalugit pisinnaatitaaffiit nalunaarsorneqarnissaanut nalunaarutiginnittoq nalunaarutiginnissinnaavoq.

Takussutissiap naqitsit atorlugu naqqinneqarsinnaaneranut piginnaatitsissutip Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit eqqunneqarnera, naammagisimaarinnillutik **Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup** maluginiarpaat.

Naqissusiinermik suliaqarnermut atatillugu, tamanna Inatsiseqarnermut ministereqarfiup siunertarisamut naleqquttuusorippagu, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ajornaatsumik atortuulersitsinissamut peqataasinnaasoq, tamatuma saniatigut Naalakkersuisoqarfiup maluginiarpa.

Digitaliusumik eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuisarnermik ingerlatsinissami, naqissusiinermik suliaqarnermut atatillugu suliap ingerlaqqinnerani, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik ilanngutissavaa.

2.2.2. Toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisooq

Pisuni allaffissornermi qullersaqarluni allersaqarnerup avataanit toqqammavigisassat atorfinitsitsinerup inissinneqarnerani, naammagittaalliornissamut periarfissat, suliamut piareersaataasumi, attorneqarnissaat isumaliutersuutigineqartariaqartoq, **Rigspolitiiniit** maluginiarsimavaat.

Ministereqarfik – inatsisissatut siunnersuummi § 2-mut oqaaseqaatini takuneqarsinnaasutut – pinerluttulerinermi inatsimmi § 163, imm. 3,

allanngortinneqartussat siunnersuutigineqanngitsoq kisianni § 163, imm. 4-nngortoq, periarfissaliissutigalugu Kalaallit Nunaanni toqqammavigisassat eqqarsaatigalugit toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisup suliassai pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik ministereqarfik aalajangersaasinnaasoq, massakkuugallartoq inaarutaasumik aalajangersarneqanngitsunik, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tassunga tunngatillugu maluginiarpaa. Tassunga atatillugu aamma naammagittaalliorsinnaaneq pillugu malittarisassat aalajangersarneqarsinnaassapput.

Toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisumik pilersitsisoqarnissaa naleqquttuusooq, **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** isumaqarput. Inatsiseqarnermut ministerit ataasiakkaat, toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisooqarnissamik aalajangiisarnissaat aallarnerniarneqarmat, tassani pisussaataitaaffiup annerpaartaasinnaasoq tunniunneqartussaalluni, siunnersuisoqatigiit taamaattoq tupigusuutigaat. Toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisooq atajuartutut pilersinneqassasoq, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit innersuussutigaat.

“Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-imiit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiisummi” toqqammavigisassanut ataqatigiissaarisup, Kalaallit Nunaanni toqqammavigisassat ilinniartinneqarnerannik, atorfinitsinneqarnerannik aamma siunnersorneqarnerannik suliaqartussap, pilersinneqarnissaa ilaammat, aamma immikkoortumut tassunga tunngatillugu isumaqatigiisutip naammassineqarnissaanut inatsisiliornermut tunngasumik tunngavissaq pisariaqartinneqartoq inatsisissatut siunnersuummi § 2-p qulakkiissagaa, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Tamanna pillugu inatsisissatut siunnersuummi erseqqinnerusumik imm. 2.3.2 innersuussutigineqarpoq, matumani toqqammavigisassat Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisit naapertorlugu inissiisarfimmiitanut toqqammavigisassanik toqqaasarneq pillugu nalunaarummut nr. 366-imut, 19. april 2016-imeersumut allaffissornikkut naleqqussaanernut naatsorsuutigineqartunut tunngasut ilanngullugit.

2.2.3. Paasissutissat illersorneqarnissaannut inatsisitigut pissutsinut tunngasut pillugit

Paasissutissat illersorneqarnissaannut malittarisassanut atuuttunut attuumassuteqartunut tunngassuteqartut erseqqinnerusumik

nassuiarneqarnerat pillugu inatsisissatut siunnersuut immikkoortumik imaqqanngimmat, matumani akuusut il.il. akornanni pissutsit aamma atuuffiit agguataarsimanerat ilanngullugit, **Datatsyn-ip** maluginiarsimavaa. Kisianni ininnik paasissutissanik suliarinnineq, inatsisissatut siunnersuutip pissutissaqartilersitaa, matumani taamaattoqassappat IT-systemit nutaa aqqissuunneqarnerat ilanngullugit, paasissutissat illersorneqarnissaat pillugit oqartussat ataasiakkaat malittarisassaat atuuttut naapertorlugit pissasoq, Datatsyn-ip naatsorsuutigaa.

Tusarniaanermut uiggiullugu inatsisissatut siunnersuummi immikkoortumik nutaamik ilanngussisoqarnera, tassani inatsisissatut siunnersuutip paasissutissat illersorneqarnissaat pillugu pisinnaatitaaffinnut tunngasut allaaserineqarlutik, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Inatsisissatut siunnersuummi imm. 3 innersuussutigineqarpoq.

2.2.4. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani atorfiit akuerisaasut

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani nunap eqqartuussisuunerata ataatsip nunap eqqartuussisuunerinut marlunnut amerlineqarnerisa kingunerisaanik, inatsisissatut siunnersuut oqaatsitigut allannguinerinik arlalinnik imaqqartoq, taamaalilluni Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aalajangiinerisa suliassanngorteqqinneqarnissaannut akuerineqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarnermut atatillugu Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartunut oqaaseqaat siunissami Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit tunniunneqassasoq, **Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut** tusaatissatut tiguaat.

Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartunut oqaaseqaatinik tunniussinissamut malittarisassanik aalajangiinissaq Nunap eqqartuussisuunerisa qullersaannut tunniunneqartoq, Ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut aammattaaq tusaatissatut tiguaat. Massakkuugallartoq aalajangiisartut ilisimasaat malillugit, tamanna pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimanngimmat, aalajangiisartut maluginiarpaat.

Kalaallit Nunaanni Inatsisitigut isumannaatsuuneq pillugu nalunaarusiami qanittukkut tamanut saqqummiunneqartumi, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani massakku pisortap tulliatut atorfiup nunap

eqqartuussisuuneratut atorfittut qaffatsinneqarnissaa pisariaqarmat, Advokatråd-ip uparuarsimammagu, **Advokatråd-ip** maluginiarpaat. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi nutaamik § 7, imm. 1-imi atorfimmik qaffaaneq taanna massakkut naammassineqassammat, Advokatråd-ip naammagisimaarlugu tusaatissatut tiguaa.

Suliassat amerliartuinnartut annertuut eqqarsaatigalugit, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani nunap eqqartuussisuunerisa amerlineqarnissaat naleqquttuusooq, **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** maluginiarpaat. Nunap eqqartuussisuunerisa amerlineqarnerannut atatillugu, sulisut akornanni ikililerisoqartussaana, siunnersuisoqatigiit taamaattoq maluginiarpaat, siunnersuisoqatigiillu tamassuma naleqqutinngitsuunissaa naatsorsuutigaat.

“Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-miit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiisummi” nunap eqqartuussisuuneratut atorfimmik suli ataatsimik pilersitsineq, pisortap tulliatut atorfiup nunap eqqartuussisuuneratut atorfiup qaffatsinneqarneranit pinissaa ilaammat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaat.

2.2.5. Eqqartuussisut aggersarneqartartut

Eqqartuussisut 70-inik ukioqalereernermik kingorna sulisinnaanermik periarfissinneqarnerat, **Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit** pitsaasutut isigaat. Tamatuma peqatigisaanik eqqartuussisut sulisoqatigiit akornanni piginnaasat qulakkeerneqarnissaat, sianiginiagassatut immikkoortuuvoq, taamaalilluni eqqartuussisut ataasiakkaat inatsisitigut isumannaatsuunerisa tusagaanerlutsinneqarnissaasa pilersinneqarnissaa pissanngimmat. Eqqartuussisup soraarninngorsimasup aggersarneqartup suli tamakkiisumik piginnaasaqarnissaata qulakkeerneqarnissaa, tassunga atatillugu siunnersuisoqatigiinnut pingaartuuvoq.

Aaqqissuussinikkut siunnersuutigineqartukkut, eqqartuussisup, ukiuni imaluunniit peqqiissutsini pissutigalugit soraarninngorsimasup, Nunatsinni Eqqartuussivimmi eqqartuussisut qullersaanit, eqqartuussivimmi imaluunniit Nunatsinni Eqqartuussivimmi piffissami erseqqinnerusumik aalajangerneqartumi eqqartuussisut sulisussatut aggersarneqarsinnaanera imaluunniit nunap eqqartuussisuunerisa qullersaanit Nunatsinni Eqqartuussivimmi piffissami erseqqinnerusumik

aalajangerneqartumi eqqartuussisutut sulisussatut aggersarneqarnissaanera aallarnerniarneqarmat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Taamaallaat pissutsit immikkut ittut atuutsillugit, piffissaq aggersaaviusq eqqartuussisup 74-inik ukioqalereernerata kingorna sivitsorneqarsinnaavoq.

Piffissaq erseqqissumik aalajangerneqartoq sivikinnerusumik sivilisussuseqassasq naatsortuutigineqartoq, imaappoq annerpaamik qaammatit 6 sivilisussuseqassasq naatsorsuutigineqartoq, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 11-imut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq. Aaqqissuussineq aqutigalugu taamaalilluni eqqartuussisut suliani eqqartuussisutigoortuni aalajangiisinaanermut suli piginnaasanik pisariaqartinneqartunik pigisaqarnerisa ingerlaavartumik qulakkeerneqarsinnaanera periarfissaassaaq.

2.2.6. Eqqartuussisarnermi digitaliusumik attaveqatigiinneq

Kalaallit Nunaanni Inatsisitigut isumannaatsuuneq pillugu nalunaarusiami qanittukkut tamanut saqqummiunneqartumi, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni digitaliusumik ingerlatsinerup annertusineqarnissaa pisariaqartinneqartoq, Advokatråd-ip uparuarsimammagu, **Advokatråd-ip** maluginiarpaa. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni pinerluttulerinermik suliani aamma inuit sakkutuujunngitsut pillugit suliani, soorlu taamatut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini aallarnerniarneqartoq, isumannaatsumik digitaliusumik attaveqatigiinnerup pilersinneqarnissaanik suliap ingerlateqqinneqarnera Advokatråd-ip malinnaaffiginiarpaa.

2.2.7. Aningaasaqarnikkut kingunissaa

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini, inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut kingunissaanut tunngassuteqartumi imm. 4-mut tunngatillugu, “suliniutit piviusut” “suliniutinut Kalaallit Nunaannut tunngassuteqartunut”, immikkoortumi tassani innersuussutigineqartunut ilaanngitsut, qanoq paasineqarnissaat erseqqinngitsoq, **Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup** maluginiarpaa.

“Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-miit 2027 ilanngullugu ukiumut arlalinnut isumaqatigiissutip” ilaanik naammassinninnissamut

inatsisissatut siunnersuut siunertaqarmat, taannalu inatsisitigut periarfissaliissummik piumasaqaatitaqarmat, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa. Isumaqatigiissutip ilaa, Rørdam-ip ataatsimiititaliaata siunnersuutai aamma Retsplejeråd-ip innersuussutai malillugit eqqartuussisarneq piuminarnerulersinniarlugu danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni suliarineqartut, aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni sulianik suliarinnittarnerup sivikillineqarnissaannut il. il. isumalluutinik tunniussisoqarnissaa siunertarlugu siunnersuutit Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnissaat aamma naleqquttuunersut pillugit Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Naalakkersuisut peqatigalugit naliliiffigisassaa, inatsisissatut siunnersuutikkut atortuulersinneqassanngilaq. Isumaqatigiissutip ilaa taanna, kingusinnerusukkut inatsisissatut siunnersuutikkut ingerlateqqinneqarumaartoq naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini aningaasaqarnikkut kingunissai pillugit imm. 4-imi “suliniutit piviusut” pillugit innersuussinermi, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit pillugit suliniutit, “Eqqartuussiviit aningaasaqarnerat pillugu 2024-miit 2027 ilanngullugu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissummi” ilaatinneqartut, aamma inatsisissatut siunnersuummi matumani ilaasut, pineqarput.

3. Inatsisissatut missingiummut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuut

Inatsisissatut siunnersuummut missingiummut tamanut tusarniutigineqarsimasumut naleqqiullugu, inatsisissatut siunnersuummi atuutilerfissaatut siunnersuutigineqartoq pillugu aalajangersagaq pineqartillugu, imarisaani allanngineq suliarineqarpoq. Taamaalilluni digitaliusumik eqqartuussivikkoortumik nalunaarsuineramik ingerlatsineq pillugu malittarisassatut siunnersuutigineqartut atuutilerfissaat, Naalakkersuisut isumaqatigiinniarfigereerlugit pissasoq, inatsisissatut siunnersuummi § 5, imm. 2-mi ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkat tamarmik immikkut atuutilersinneqassasut aalajangersarneqassasoq, aammattaaq ilanngunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummut, tamanut tusarniutigineqarsimasumut naleqqiullugu, inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini paasissutissat illersorneqarnissaannut pisinnaatitaaffinnut tunngasut pillugit imm. 3 ilanngunneqarpoq.

Naggataagut oqaatsitigut, aaqqissuisuneersukkut aamma inatsisilerinikkut pitsaassutsinik isumannaarineq suliarineqarpoq.